

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-04-3583 ר.ש.ו.נ' ש.א.ו.

30 יוני 2021

לפני **כב' השופט שאול שוחט, סגן נשיא**

מבקשים **ר.ש.ו.**
ע"י ב"כ עו"ד יגאל מזרחי

נגד

משיבים **ש.א.ו.**
ע"י ב"כ עו"ד יהונתן קניר ו/או שחר מלול שיבר

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל-אביב (כב' השופטת איריס ארבל אסל, בתלה"מ), 77493-12-20, לפיה הורה ביהמ"ש קמא למבקש לשלם למשיבה 100,000 ₪ כתנאי להמשך בירור תביעתו.

העובדות הצריכות לעניין

הצדדים הם בני זוג לשעבר. הם נישאו בשנת 2008 וביום 4.2019, במסגרת ניהול הליך רכושי ביניהם בפני ביהמ"ש קמא (תלה"מ 35239-12-16) הגיעו להסכם גירושין כולל, אותו הכתיבו לפרוטוקול בית המשפט וזה אושר וקיבל תוקף של פסק-דין (להלן: "**הסכם הגירושין**").

במסגרת הסכם הגירושין הסדירו הצדדים, בין השאר, את האופן בו יחולק הבית המשותף (ס' 20 להסכם), זכויות הרשומות על שם מי מהם (ס' 21 להסכם) ובאשר למיטלטלין קבעו, כי "**הצדדים יסדירו את חלוקת המיטלטלין בכוחות עצמם**" (ס' 27 להסכם). כמו כן נקבעה בס' 19 להסכם תניית היעדר תביעות לפיה "**מוסכם על הצדדים כי הסכם זה הוא סופי ומסלק באופן מוחלט את כל הטענות של הצדדים מכל מין וסוג שהוא ולא ניתן יהיה לפנות בתביעה כזו או אחרת לבית המשפט. צד אשר יפנה לביהמ"ש בבקשה / בהליך / בתביעה מתחייב לשלם 100,000 ₪ קנס, לטובת הצד שכנגד, וזאת למעט שעה שמדובר בעניין דחוף הנוגע למי מהקטינים**".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-04-3583 ר.ש.ו.נ' ש.א.ו.

30 יוני 2021

1
2 ביום 30.12.20 הגיש המבקש תביעה נגד המשיבה לבית המשפט קמא . במסגרת התביעה טען כי
3 המשיבה נטלה, ללא הסכמתו, מיטלטלין משותפים (אותם פירט במסגרת התביעה) בשווי של 292,800
4 ₪ ומכאן שעליה לשלם לו שווי מחציתם (146,400 ₪).
5
6 המשיבה בכתב הגנתה טענה טענה מקדמית ולפיה לאור הוראת ס' 19 להסכם הגירושין, שקיבל תוקף
7 של פס"ד "הצדדים קבעו תנאי מקדים לניהול ההליך – על הנתבע להפקיד 100,000 ₪ מיידית".
8 המשיבה טענה כי לאור הוראות ההסכם הפקדת סכום של 100,000 ₪ בידיה או בקופת בית המשפט
9 מהווה תנאי לניהול ההליך "כך שלא ניתן לקדם את שמיעת התביעה, שמוגשת בחוסר תום לב רבתי,
10 תוך ניסיון הטעייה מוחלט".
11
12 בית המשפט קמא הורה למבקש להשיב לטענות המקדמיות שהעלתה המשיבה והוא עשה כן ביום
13 18.2.21 (התייחסות המבקש צורפה כנספח 3 לבר"ע). ביהמ"ש קמא התיר למשיבה להגיש "תשובה
14 משלימה" והיא עשתה כן. ביום 28.2.21, על גבי התשובה המשלימה מטעם המשיבה, נתן ביהמ"ש
15 קמא את ההחלטה הבאה :
16
17 " הצדדים נמנעו ביוזעים מלקבוע בפסק הדין הוראות בדבר האופן בו תבוצע חלוקת המיטלטלין ועל
18 כן, אין מדובר בתביעה לאכיפת הסכם המופר על ידי הנתבעת אלא בתביעה חדשה. לאור האמור
19 הוראת סעיף 19 להסכם חלה על תביעה זו ועל התובע לשלם לנתבעת 100,000 ₪ כמוסכם. התובע
20 טוען כי אין מדובר בתנאי מקדמי, אולם למקרא ההסכם ברור כי הצדדים התכוונו ליצור מחסום
21 בפני הגשת תביעות נוספות ומחסום כשמו הוא – נועד להוות חסם בפני בירור ההליך, ועל כן הוא
22 יעיל רק כאשר הוא מוצב בטרם בירור ההליך. נוכח האמור, בטרם ידון בית המשפט בהליך שהוגש,
23 יצרף התובע אישור על ביצוע התשלום על פי ההסכם. "
24
25 על החלטה זו מלין המבקש במסגרת בקשת רשות הערעור שלפניי. המבקש חוזר למעשה על טענותיו
26 שנטענו לפני ביהמ"ש קמא - תביעתו לפני ביהמ"ש קמא היא תביעה לקיום הוראות ההסכם ועל כן
27 הוראת סעיף 19 להסכם הגירושין אינה חלה עליה כלל; סעיף 19 להסכם הגירושין כלל אינו קובע
28 "תנאי מקדמי" להגשת תביעה אלא "הוא סעיף העומד בזכות עצמו ולא נקבע בו דבר וחצי דבר,
29 כאילו צד כלשהו המגיש תביעה חייב לפני הגשת תביעה, כפי שהורה כב' ביהמ"ש קמא, להפקיד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-04-3583 ר.ש.ו.נ' ש.א.ו.

30 יוני 2021

1 סך של 100,000 ₪ בידי הצד שכנגד". הקנס בענייננו, מסביר המבקש, אם יש לאשרו, הוא למעשה
2 פיצוי מוסכם, שגם הוא ניתן להפחתה או לביטול מכוח סמכות בית המשפט לפי סעיף 15 לחוק החוזים
3 (תרופות בשל הפרת חוזה) תשל"א-1970 ולו רצתה המשיבה לקבל פיצוי זה היה עליה להגיש תביעה
4 עצמאית בעניין; החלטת בית המשפט קמא חוסמת את זכות הפנייה לערכאות, שהיא זכות חוקתית.
5
6 לבקשת רשות הערעור התבקשה תשובה מטעם המשיבה. זו הוגשה ביום 7.6.21. המשיבה בתשובתה
7 לבר"ע מצדדת בקביעת ביהמ"ש קמא ובנימוקיו. לטענתה, סעיף 19 להסכם הגירושין קובע תשלום
8 סכום כספי של 100,000 ₪ "כתנאי לניהול ההליך" ו"לשון הסעיף ברורה ונהירה, וגם פרשנותו
9 התכליתית של הסעיף מצביעה ומעידה על הסכמת הצדדים – תשלום 100,000 ₪ כתנאי לדיון
10 בתביעה"; התביעה אינה תביעה לאכיפת הסכם אלא תביעה חדשה ביחס לכספים נפרדים שלא נכללו
11 בהסכם הגירושין ולכן הוראת סעיף 19 להסכם הגירושין חלה עליה; ביהמ"ש קמא צדק בקביעתו כי
12 מטרת הוראת סעיף 19 להסכם הייתה ליצור "מחסום בפני הגשת תביעות נוספות"; החלטת ביהמ"ש
13 קמא אינה חוסמת את דרכו של המבקש אלא מיישמת הסכמה שנוסחה בדיוק למניעת הליכים מסוג
14 זה ועל הצדדים לעמוד בה; ה"קנס" לו מכוון הסעיף הוא בגדר פיצוי מוסכם, אך את טענות המבקש
15 להפחתת הפיצוי המוסכם יש לדחות משום שמדובר בהרחבת חזית פסולה שלא נטענה לפני ביהמ"ש
16 קמא.

דיון והכרעה

17
18
19
20 מכוח סמכותי לפי הוראת סעיף 149(2)(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, אני מחליט
21 לדון בבקשה כאילו ניתנה רשות והוגש ערעור לפי הרשות שניתנה, ולקבל את הערעור כך שהחלטת
22 בית המשפט קמא מיום 28.2.21 תבוטל. להלן אבהיר את נימוקיי.
23

24 ראשית, טרם בחינה אם התביעה המתנהלת בבית המשפט קמא חוסה תחת הוראת סעיף 19 להסכם
25 הגירושין יש להידרש למחלוקת בין הצדדים בשאלה אם סעיף זה קובע סנקציה אקסטרנימלית מוסכם
26 בגין הגשת תביעה (כטענת המבקש) או שמא מדובר בסעיף הקובע "תנאי מקדמי" שרק בהתקיימותו
27 רשאי בית המשפט קמא לברר את התביעה שלפניו (כטענת המשיבה). במחלוקת בין הצדדים הכריע
28 ביהמ"ש קמא לפי גרסת המשיבה. הנמקת בית המשפט קמא ניתנה כאמור בשלב מקדמי של ההליך,
29 טרם נשמעו הוכחות וטרם התקיים דיון לפניו, ונסמכה על לשון ההסכם בלבד ("למקרא ההסכם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-04-3583 ר.ש.ו.נ' ש.א.ו.

30 יוני 2021

1 ברור כי הצדדים התכוונו ליצור מחסום..."). לפיכך, לבית המשפט קמא בעניין זה אין עדיפות על פני
2 בית משפט זה בהכרעה בסוגיה המדוברת. לדידי, מלשון הוראת סעיף 19 להסכם, שאותה הבאתי לעיל
3 במלואה, לא נלמד כי ה"קנס" שקבעו הצדדים בסעיף זה בגין הגשת תביעה חדשה מהווה תנאי לכך
4 שבית המשפט ידון באותה התביעה. למעשה, אף לא נקבע כי "הקנס" צריך להיות משולם טרם תתברר
5 התביעה. אין סעיפים אחרים בהסכם שעוסקים בסוגיה או שניתן ללמוד מהם על פרשנות סעיף זה,
6 המשיבה בתשובתה לבר"ע לא טענה אחרת וביהמ"ש קמא ממילא לא ביאר אם במילים "למקרא
7 ההסכם" כיוון הוא להוראות אחרות בהסכם מהם למד את הפרשנות לה כיוון. ביהמ"ש קמא
8 בהחלטתו מציין שמקריאת ההסכם "ברור כי הצדדים התכוונו ליצור מחסום"... וכי "מחסום כשמו
9 הוא..." אך המילה "מחסום" וכל שימוש בשורש "ח-ס-ם" נעדרים מההסכם. המשיבה בתשובתה
10 לבר"ע מסבירה כי קביעתו של ביהמ"ש קמא לפיה כוונת הצדדים הייתה ליצור מחסום בפני הגשת
11 תביעות נוספות מקורה בכך שלביהמ"ש קמא יש "היכרות מעמיקה עם הצדדים שהתדיינו בפניו",
12 הוא "היה נוכח בעת גיבוש הסכמותיהם הכוללות של הצדדים" ו"היה ער לאומד דעתם של הצדדים"
13 בעת שאישרו את ההסכם לפניו, שנתיים ימים טרם מתן החלטתו. עם כל הכבוד, להסברים אלו אין
14 זכר בהנמקת ביהמ"ש קמא את החלטתו, הנמקה שנשענה כולה, בהקשר זה של פרשנות הוראת
15 הסעיף, על קריאת ההסכם. לפיכך, לא אוכל לקבלה.
16
17 שנית, בפסיקה נקבע כי חשיבותה של זכות הגישה לערכאות מקימה חזקה פרשנית, כי אין תכליתו
18 של החוזה למנוע אפשרות של מי מהצדדים לפנות לערכאות שיפוטיות. כדברי השופט י' זמיר, "יש
19 מקום לחזקה שהצדדים לחוזה לא התכוונו למנוע תביעה על פי החוזה בבית המשפט. בהתאם לכך,
20 בית המשפט יהיה נוטה לפרש הוראה כזאת באופן שיסלק את המחסום או המכשול מעל הדרך אל
21 בית המשפט (ע"א 3833/93 לוינ' לוינ', פ"ד מח) 862, 875-874 (2) כן ראו, א' ברק, פרשנות במשפט:
22 כרך רביעי - פרשנות החוזה (תשס"א), עמ' 618-619). על חשיבותה של זכות הגישה לערכאות ועל
23 השלכותיה על אופן פרשנותה של תניית היעדר תביעות עמד בית המשפט העליון בפסק-דינו בע"א
24 1480/04 מליבו ישראל בע"מ נ' מדינת ישראל משרד הבינוי והשיכון (17.9.06, פורסם בנבו). שם דובר
25 בחברה קבלנית (מליבו) שביצעה עבור המדינה פרויקט להקמת דירות מגורים בצפת. במסגרת ההסכם
26 שילמה המדינה למליבו כספים שכללו תוספת "היעדר תביעות". המחלוקת הייתה אם בעקבות תביעה
27 אותה הגישה מליבו היה עליה להשיב למדינה את התוספת ששולמה לה. ביהמ"ש העליון (כב' השופט
28 גרוניס אליו הצטרפו יתר חברי ההרכב) קבע כי לפרש את התניה כך שהיא תחול אך ביחס לתובענות
29 אשר מבוססות על טענות סרק, דהיינו, טענות בלתי סבירות או מחוסרות תום-לב. באותו מקרה נמצא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-04-3583 ר.ש.ו.נ' ש.א.ו.

30 יוני 2021

1 כי פרשנות זו עולה בקנה אחד עם החזקה לפיה לא התכוונו הצדדים להגביל את אפשרות הפנייה לבית
2 המשפט, מחד-גיסא, ויש בה כדי להרתיע מפני הגשת תובענות סרק, מאידך-גיסא. בענייננו, כאמור,
3 הפרשנות שאומצה על ידי ביהמ"ש קמא לא רק שאינה עולה מלשון הוראת הסעיף אלא עומדת היא
4 בניגוד לחזקה עמה לא התמודד ביהמ"ש קמא בהחלטתו.

5
6 שלישית, המשיבה בתשובתה לבר"ע מפרטת בהרחבה מדוע לגישתה תביעת המבקש היא תביעת סרק.
7 הטענות נטענו אף לפני ביהמ"ש קמא אלא שהוא לא קיבל או דחה אותן ולא נתן להן כל משקל
8 בהחלטתו. הוראת תקנה 157(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 מקנה בידי בית המשפט
9 את הסמכות לצוות על תובע לתת ערובה לתשלום הוצאותיו של נתבע. השיקולים שצריכים להישקל
10 במסגרת השימוש בהוראת סעיף זה הם שיקולים שונים (לא רק שאלת סיכויי ההליך ואם מדובר
11 בתביעת סרק אלא גם, לדוגמא, האם יהיה קושי לנתבע, במידה ויזכה בדין, לממש את ההוצאות
12 שייפסקו (לזכותו). מכל מקום, החלטת ביהמ"ש קמא לא ניתנה על סמך הוראת תקנה זו והתשלום
13 עליו הורה ביהמ"ש קמא כתנאי לדיון בתובענה על בסיס הוראת סעיף 19 להסכם הגירושין נדרש
14 להיות משולם לידי המשיבה, אינו "להבטחת הוצאות" ולא יבוא במקום הוצאות ההליך שיתנהל.
15 לפיכך, איני רואה כל מקום שאבחן את טיבה של התביעה המתנהלת בביהמ"ש קמא וטענות המשיבה
16 בקשר לסיכוייה, סוגיות עליהן הרחיבה בתשובה לבר"ע.

סוף דבר

17
18
19
20 הערעור מתקבל. החלטת בית המשפט מיום 28.2.21 מבוטלת.

21
22 העירבון, על פירותיו, יושב למבקש באמצעות בא כוחו.
23 המשיבה תישא בהוצאות המבקש ובשכ"ט עו"ד בסך של 7,500 ₪.

24
25 מתיר פרסום פסק-הדין במתכונת בה נחתם, בהיעדר שמות הצדדים ופרטים מזהים אחרים.

26
27 ניתנה היום, כ' תמוז תשפ"א, 30 יוני 2021, בהעדר הצדדים.
28

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש 21-04-3583 ר.ש.ו.נ' ש.א.ו.

30 יוני 2021

שאול שוחט, שופט, סגן הנשיא

1
2